

Quá trình phân đấu và trưởng thành của đội ngũ cán bộ nữ ở hợp tác xã Chòm Đèn

Cao Ngọc Chinh - Ban tổ chức tỉnh ủy Thanh Hóa

Chòm Đèn (Xã điền Hạ, huyện Bá Thước, tỉnh Thanh Hóa), một hợp tác xã của đồng bào Mường, những năm trước đây vì sản xuất kém, đời sống xã viên có nhiều khó khăn, thiếu thốn. Dân địa phương thường có câu "người Chòm Đèn đi đến đâu, không phải hỏi ai cũng biết", vì lẽ người Chòm Đèn đói cơm, rách áo, thường lang thang nhờ vả bà con trong vùng trong những lúc tháng ba ngày tám. Năm 1963, một số xã viên Chòm Đèn đã xin ra hợp tác xã.

Nhưng được sự chỉ đạo của đảng ủy xã Điện Hạ, tổ đảng Chòm Đèn đã kiểm điểm công tác lãnh đạo, sớm thấy được một trong những nguyên nhân cơ bản làm cho sản xuất của hợp tác xã không đẩy lên được là đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hợp tác xã còn yếu. Nhiều cán bộ thiếu tinh thần trách nhiệm và nhiệt tình công tác. Họ lại hay "liên hoan", "chè chén". Do đó, một số người trong ban quản trị phạm tham ô gần ngàn đồng của hợp tác xã. Công việc sản xuất ở đây chủ yếu là do chị em phụ nữ đảm nhiệm. Nhưng trong ban quản trị gồm 9 người chỉ có một người là nữ, thường được sử dụng như người sai vặt của các cán bộ nam.

Trước tình hình trên, tổ đảng ở đây suy nghĩ nhiều về trách nhiệm của mình là những người đảng viên, các đồng chí không thể ngồi yên nhìn cảnh tượng bà con mình thiếu đói mài, do sản xuất phát triển kém. Khắc phục tình trạng này, trước hết phải kiện toàn đội ngũ cán bộ hợp tác xã, trong đó chú trọng đưa phụ nữ tham gia vào cơ quan lãnh đạo hợp tác xã và từng bước tiến lên giữ vai trò lãnh đạo chủ chốt.

Xuất phát từ ý thức trách nhiệm của đảng viên và lòng yêu thương quần chúng, nữ đồng chí Phạm Thị Vinh đã xung phong nhận làm chủ nhiệm hợp tác xã. Việc này gây ra sự đấu tranh tư tưởng gay gắt trong nội bộ Đảng và trong quần chúng, vì có ý kiến cho rằng chị Vinh chưa đủ năng

lực làm chủ nhiệm. Song cuối cùng đảng ủy đã nhất trí quyết định mạnh dạn giao trách nhiệm và bồi dưỡng cho đồng chí Vinh làm chủ nhiệm. Khi đưa ra bàn bạc và lấy ý kiến của quần chúng xã viên, nhiều người coi đây là một việc lạ! vì họ không tin rằng chị Vinh, người con gái 22 tuổi đời này lại làm được chủ nhiệm hợp tác xã. Có người nói "phụ nữ lãnh đạo sản xuất tốt thì tôi không ăn cơm Chòm Đèn"! Song cũng có nhiều người đã tỏ ra tích cực ủng hộ chị. Người anh trai của chị Vinh đã ngăn cản không cho chị hoạt động và bắt chị ở nhà lao động sản xuất nuôi ông bố mù. Nhưng với ý thức trách nhiệm và lòng tha thiết vì đời sống của quần chúng. Chị Vinh đã tranh thủ được sự thương yêu, đùm bọc của quần chúng, quần chúng đã tạo điều kiện cho chị công tác. Bà con xã viên ở đây đã làm cho chị mấy gian nhà, đưa ông bố về ở riêng với chị, đồng thời bố trí một em gái 17 tuổi con một gia đình khác đến cùng ở với chị và giúp chị trông nom bố già. Bà con còn giúp đỡ những thức ăn, vật dụng cho chị như lập một gia đình mới.

Từ khi chị Vinh làm chủ nhiệm hợp tác xã, đội ngũ cán bộ nữ ở đây đã dần dần hình thành và hiện đang giữ hầu hết các chức vụ lãnh đạo quan trọng trong hợp tác xã, đưa hợp tác xã Chòm Đèn kém nát, đói nghèo trở thành một hợp tác xã tiên tiến ở trong huyện. Quá trình vươn lên của hợp tác xã, không tách khỏi quá trình phấn đấu và trưởng thành của chị em phụ nữ Chòm Đèn. Ngoài trường hợp chị Vinh, có thể ví dụ thêm một số trường hợp của một số chị em cán bộ nữ khác.

- Chị Phạm Thị Nhất, học hết lớp năm trường phổ thông, trở về tham gia lao động sản xuất nông nghiệp. Tổ đảng bồi dưỡng và bố trí cho chị làm thư ký đội. Sau làm đội phó, rồi đội trưởng sản xuất. Những khi sổ sách bị nhầm lẫn, một số người đả kích, thậm chí chửi chị. Thấy vậy, bố mẹ chị không muốn cho chị làm cán bộ. Trước tình hình đó, nhiều lúc chị bi quan, chán nản và khóc. Song được chi bộ, tổ đảng bồi dưỡng và nghĩ đến trách nhiệm của mình, nghĩ rằng việc gì cũng vậy, trước lạ sau quen,

chị đã tiếp tục hăng hái công tác. Đến nay chị làm phó chủ nhiệm hợp tác xã, phụ trách kế hoạch rất thành thạo.

- Chị Phạm Thị Nhường, khi được cử làm đội phó sản xuất, ông đội trưởng ra ba điều kiện: khi họp xã viên chị phải có mặt trước hết; xã viên hỏi gì chị phải trả lời ngay và đúng; đi họp với ban quản trị về chị phải nắm được đầy đủ nghị quyết và phổ biến cho xã viên. Với một cán bộ mới, những điều kiện này quả thật là khó, nhưng chị đã thực hiện tốt và có phần hơn cả ông đội trưởng. Vì vậy, sau đó chị đã được xã viên tín nhiệm cử làm đội trưởng, và hiện nay là ủy viên ban quản trị hợp tác xã, phụ trách kế toán, rất có tín nhiệm.

- Chị Phạm Thị Khuyên đã có 4 con. Chị chỉ là một phụ nữ bình thường, lao động giỏi. Bị gia đình ràng buộc, chị ít được họp hành bàn bạc công việc chung. Tổ đảng quyết định bồi dưỡng để chị làm đội trưởng sản xuất. Thấy vợ đi họp nhiều, chồng chị nghi ngờ, ghen tuông, thường hay đánh đập chị. Nhờ sự giáo dục, bồi dưỡng của tổ đảng bản thân mình cố gắng vươn lên và sự kiên trì thuyết phục người chồng. Chồng chị đã "đảm đang việc nhà", giúp đỡ chị hoạt động. Khi có cán bộ trên về công tác, thấy vợ bận tiếp khách, anh đã trông con và giúp vợ làm cơm nấu nước. Gia đình chị hiện nay rất thuận hòa, hạnh phúc, được công nhận là "gia đình văn hóa mới".

- Chị Phạm Thị Thiện đã 6 con, được cán bộ, đảng viên tích cực vận động cho đi học bổ túc văn hóa, nhằm bồi dưỡng trở thành đội trưởng sản xuất. Với tinh thần phấn đấu vươn lên, khắc phục mọi khó khăn về gia đình, con cái, chị chịu khó học hỏi, nâng cao trình độ, chẳng bao lâu chị trở thành một đội trưởng sản xuất khá, đưa đội sản xuất của mình lên thành đội sản xuất tiên tiến ở trong hợp tác xã. Bản thân chị được công nhận là chiến sĩ thi đua nông nghiệp toàn huyện.

Phát huy tinh thần tự lực, tự cường, với truyền thống tốt đẹp của phụ nữ Việt Nam, trong phong trào "ba đảm đang", rất nhiều chị em khác

ở hợp tác xã Chòm Đèn đã phấn đấu khắc phục khó khăn về gia đình, về tư tưởng trong những hoàn cảnh tương tự, vươn lên trở thành những cán bộ tốt. Nhờ đó đội ngũ cán bộ nữ ở đây đã trưởng thành mạnh mẽ. Ban quản trị hợp tác xã có 13 người thì 8 là nữ. chủ nhiệm, hai phó chủ nhiệm và kế toán đều là nữ. Có 6 đội sản xuất thì 6 đội trưởng, 5 đội phó là nữ. Trong các mặt công tác lãnh đạo khác, cán bộ nữ cũng tham gia đông đảo.

Được sự lãnh đạo, dùi dắt của Đảng, vai trò và tác dụng của cán bộ nữ ở đây đã được phát huy rõ rệt, góp phần quan trọng, đưa hợp tác xã Chòm Đèn từ kém, nát trở thành tiên tiến. Hợp tác xã thực hiện tốt các biện pháp kỹ thuật thâm canh như thủy lợi, làm phân bón, cải tạo đất, cải tiến công cụ, gieo mạ thưa, cấy thẳng hàng 100% diện tích. Vì vậy trong nhiều năm, hợp tác xã Chòm Đèn đã đạt trên 5 tấn thóc một hécta. Đặc biệt, chỉ em đã vận động quần chúng xã viên thực hiện thắng lợi việc bỏ thói quen phá rừng trồng ngô, chuyên ngô xuống trồng ở ruộng. Hàng năm diện tích trồng ngô ruộng đều tăng, từ 45 mẫu năm 1964 lên 74 mẫu năm 1966. Bình quân mỗi mẫu đạt 50kg hạt. Đây là một việc làm rất cách mạng, mà trước đây chưa bao giờ thực hiện được. Hợp tác xã Chòm Đèn còn rất coi trọng phát triển sản xuất toàn diện. Ngoài 6 đội sản xuất lúa, có 8 đội chuyên về các mặt như: đội chuyên trồng và chế biến gai, đội khai thác lâm sản, đội nung vôi, đội thủy lợi, đội chăn nuôi bò tập thể... Riêng về khai thác lâm sản và chế biến gai, hàng năm hợp tác xã thu trên một vạn đồng. Hợp tác xã đã trang bị được cơ khí nhỏ, có máy xay xát gạo, máy tuốt lúa và có xe vận tải cải tiến, cà cỏ cải tiến 64A... Tình trạng lạc hậu, đói nghèo xưa kia đang đi dần vào dĩ vãng, thay thế bằng cuộc sống mới có nền sản xuất phát triển toàn diện, đời sống tinh thần, vật chất ngày càng cải thiện. Từ chỗ thiếu đói, năm 1965 hợp tác xã bán thóc nghĩa vụ cho Nhà nước trên 16 tấn.

Qua quá trình đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ nữ trưởng thành ở hợp tác xã Chòm Đèn có thể rút ra một số kết luận:

1- Công tác làm chuyển biến nhận thức tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng ở cơ sở đối với vai trò, khả năng cách mạng của phụ nữ trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng phụ nữ, xây dựng chủ nghĩa xã hội và chống Mỹ, cứu nước, có tầm quan trọng rất lớn. Nhờ có nhận thức đúng, đảng ủy xã Diên Hạ và tổ đảng Chòm Đèn đã có những biện pháp rất tích cực nhằm đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng, đề bạt được đội ngũ cán bộ nữ trưởng thành. Các đồng chí đã chú trọng giải quyết những khó khăn cụ thể, giúp chị em có điều kiện công tác, như thành lập 6 nhóm trẻ ở đội sản xuất, tổ chức 4 lớp bồi túc văn hóa từ lớp ba đến lớp năm, thường xuyên có 55 chị theo học. Nhiều chị được đi học các lớp quản lý kinh tế và kỹ thuật của huyện và tỉnh. Lúc đầu, mỗi đảng viên được phân công trực tiếp bồi dưỡng một phụ nữ trở thành cán bộ. Hình thức kèm cặp trong công tác thực tế được coi trọng. Nhiều chị em được bồi dưỡng dần từng bước từ thấp đến cao cho quen việc, được học từ cách nắm nghị quyết, phổ biến và điều kiện hội nghị đến cách nói năng và quan hệ với quần chúng... Nhờ làm tốt công tác giáo dục tư tưởng phong kiến coi khinh phụ nữ trong đảng viên và quần chúng đang được xóa dần, bình đẳng giữa nam và nữ, giữa vợ và chồng đ ược thực hiện. Tình trạng chồng đánh chửi vợ xưa kia nay rất ít xảy ra.

2 - Nhiệt tình bồi dưỡng của tổ đảng đã giúp chị em thêm sức mạnh. Song ở Chòm Đèn nổi bật lên là tinh thần tự lực, tự cường, phấn đấu vươn lên của bản thân mỗi chị em. Nhờ đó, nhiều chị em, từ người phụ nữ lao động bình thường, nay đã trở thành người cán bộ đảm đang việc nước và việc nhà hoặc từ chỗ trước đây mù chữ, nay đang từng bước áp dụng kỹ thuật mới vào sản xuất. Nhiều chị đã được kết nạp vào đảng. Chị Phan Thị Định có 3 con, vết thư cho chồng trong khi anh đang theo học lớp y tá để anh về giúp chị giải quyết khó khăn, tạo điều kiện cho chị đi học lớp bồi dưỡng để kết nạp vào đảng. Chị nói: "Cả cuộc đời chỉ có một lần...". Đây là một dẫn chứng về tinh thần cách mạng vươn lên của chị em.

3 - Trong việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ nữ, cần chú trọng xây dựng thành một đội ngũ, tạo nên một tập thể các chị em cán bộ, để chị em khuyến khích, giúp đỡ nhau, cùng nhau phát huy tác dụng của mình. Hợp tác xã Chòm Đèn đã chứng minh rõ điều đó.

Nhờ đội ngũ cán bộ nữ được xây dựng và trưởng thành mà chị em ở đây đã dựa vào nhau, động viên nhau trong công tác, giúp đỡ nhau trong sản xuất và giải quyết những khó khăn về gia đình, con cái. Chị em đang hoạt động với một khí thế sôi nổi, hào hứng. Đội ngũ cán bộ nữ ở đây không những được giới phụ nữ tự hào, tin cậy, mà còn được tín nhiệm với đồng đảo cán bộ, đảng viên và nhân dân.